

Prof.Dr. Hasan Rüstü KUTLU

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü
Yemler ve Hayvan Besleme Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
ADANA

HAYVANSAL GIDALARA NEDEN BU KADAR ACIMASIZCA SALDIRILİYOR?

TAVUK ETİ GERÇEKTE SUÇLU MU?

BU HAKSIZLIK NEDEN?

Sağlıklı beslenmenin vazgeçilmez unsuru olan hayvansal gıdalar, son günlerde doğrudan ve dolaylı olarak medyanın eleştiriği odağı haline gelmiş, konunun uzmanı olan, olmayan onlarca insanın beyanlarıyla ülkemizde tüketilmesi uygun olmayan gıdalar olarak algılanmaya başlanmıştır.

Kırmızı et, yumurta, süt, bal ve peynir gibi çok değerli hayvansal gıdaların tüketici sağlığı açısından sakıncaları ile başlayan tartışmalar, sebze üretiminde olduğu gibi piliç eti üretiminde de hormon kullanıldığı iddiasıyla doruğa ulaşmıştır. Bilgisiz ve ilgisiz kişilerce verilen beyanatlar ve kaleme alınan köşe yazıları sayesinde ülkemiz hayvancılığının gözbebeği olan tavukçuluk sektörümüze son günlerde ciddi zararlar verilmiş ve verilmeye de devam etmektedir. Sözde halkımızın sağlıklı beslenmesine katkı sağlamak amacıyla yapılan tüm bu yayınlar, sınır tanımayan eleştiriler nedeniyle insanlarımızı hayvansal gıda tüketiminden tamamen uzaklaştıracak boyutlara ulaşmıştır.

Gıda kontrolünden sorumlu kamu kuruluşlarının zaafiyet içinde oluşu, şikayet dinleyip gereğini yapacakken şikayetçi konuma geçmeleri ile mevcut tartışma daha da büyümüş ve varolma savaşı veren ülke hayvancılığımıza bir büyük darbe daha vurulmuştur. Bu, hayvancılık sektörümüze yapılan ciddi bir haksızlıktır. Ne hayvancılıkla uğraşan çiftçilerimiz ne de tavukçulukla uğraşan modern entegrelerimiz bunu hak etmektedirler.

Ülkemiz tavukçuluğunda kullanılan hibrit civcivler, söylenenin aksine kesinlikle genetiği değiştirilmiş hayvanlar değildir. Yaklaşık 90-100 yıldır süren ve

halen de sürmekte olan ıslah çalışmaları ve kullanma melezlemesi sonucu büyüme hızı artırılmış özel hayvanlardır. Tüm özellikleri ile doğaldırlar, genetik yapıları ıslah edilmiş; ancak dışarıdan bir müdahale ile gen dizileri üzerinde bir değişiklik yapılmış değildir. Sürekli devam eden ıslah çalışmalarına bağlı genetik ilerleme ve yem sektöründeki teknolojik uygulamalara bağlı yem kalitesindeki iyileşmeler sayesinde, 20 sene önce 50-55 günde 1.8-2 kg canlı ağırlığa, 10 sene önce 40-45 günde 2 kg canlı ağırlığa ulaşabilen bu hayvanlar, günümüzde 35-40 gün gibi daha kısa bir sürede 2-2.5 kg canlı ağırlığa ulaşmakta ve ülkemiz hayvansal protein açığıнын kapatılmasında büyük pay sahibi bulunmaktadır.

Besi süresince yüksek veriminin sağlanması amacıyla yem içinde, insan sağlığına zararı olmadığı saptanmış bir takım yem katkı maddeleri ve antibiyotik kökenli büyüme uyarıcıların kullanımı AB’de olduğu gibi 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren ülkemizde de yasaklanmış, bunların yerini tüketici sağlığına zararı olmayan doğal ürünler almıştır. Öte yandan, etlik piliçlerin çok kısa sürede büyümeleri nedeniyle sürekli spekülasyona neden olan hormon konusu da sektörü rahatsız etmektedir. Çünkü tavukçulukta kesinlikle **HORMON KULLANILMAMAKTADIR.** Günümüz ticari etlik piliç üretiminde, ne ülkemizde ne de başka bir ülkede hormon kullanıldığına dair bir kayıt bulunmamaktadır. Ticari bir faaliyet içinde hormon kullanımı gibi pratik ve ekonomik olmayan bir uygulamanın yapılması da zaten mantıklı değildir. Ülkemizde kullanımına izin verilen yem katkıları ve büyüme uyarıcı maddelere ilişkin yönetmelik, bu konuda Avrupa Birliği’nde uygulanan yönetmeliğin aynısıdır. Bu yönetmelik uyarınca insan sağlığına zarar vermesi muhtemel büyüme uyarıcı antibiyotiklerin kullanımı tamamen yasaklanmıştır.

Öte yandan, etlik piliç üretiminde kesim öncesi bir hafta süreyle ette kalıntı bırakabilecek ilaç ve benzeri her türlü katkı maddelerinden arı yem kullanımı yasal bir zorunluluktur. Yine ülkemizde üretimin birinci gününden, kesime ve ürünün markette pazarlanmasına kadar her basamakta veteriner kontrolü olan piliç eti üretiminde, AB normlarına uygun aşı, ilaç, reçete vb. her türlü sağlık ve ürün hijyeni konusunda kayıt tutma ve veteriner hekim istihdamı da zorunlu hale getirilmiş ve uygulamaya aktarılmıştır.

Ülkemizde etlik piliç üretiminin çok büyük kısmını gerçekleştiren entegre tavukçuluk tesislerimiz, son yıllarda sağlıklı üretim için tüm bu uygulamalara gerçekten büyük önem vermektedirler. Bu entegrelerimiz Avrupa Birliği'ne tavuk eti ihracatı yapabilecek kalite düzeyine ulaşmışlar, ürettikleri piliç etleri, üretim ve kesim işlemleri açısından bizzat AB yetkililerince Avrupa Birliği normlarına uygun bulunmuştur. Kimi firmalarımız yurtdışına piliç eti ihraç eder hale gelmiştir. Ülkemiz tavukçuluğu açısından tüm bu olumlu gelişmeler yaşanırken, ülkemizde üretilen piliç etlerinin ilaçlarla bulaşık ve hormonlu diye takdim edilmesi kimin veya kimlerin işine yarayacaktır henüz anlaşılammıştır.

Tüketicilerimizin tüm bu spekülasyonlardan etkilenmemeleri mümkün değildir; ancak piliç eti satın alırken ambalajlı-markalı ürünleri tercih etmeleri, ambalaj üzerindeki bilgileri kontrol etmeleri, sağlıklı ürün tükettiklerinin en önemli işaretidir.

Saygılarımla.